

CONCEPT

EEN NIEUWE WIJKVISIE VOOR ZEVENAAR

FRISSE WIND IN DE WIJK

DERTIG DAGEN
EEN GEDEELD DROOMBEELD VOOR LEVENDIGE WIJKEN
VIER PROJECTTEAMVERGADERINGEN
EEN DROOMSESSIE MET NEGEN ORGANISATIES
ACHT OPEN SPACE PRESENTATIES VAN DROMEN VOOR DE WIJK
HONDERDEN BEREIKTE BEWONERS
ZESENTWINTIG INGEBLIKTE VERSE VOORNEMENS MET ACTIES VOOR DE WIJK
ZEVENTWINTIG INGEBLIKTE VERSE VOORNEMENS MET ACTIES VOOR DE WIJK
NEGENTIEN UREN DROMENVANGEN
TIENTALLEN DROOMGESPREKKEN
ACHT STEUNNETWERKEN OM DIE DROMEN TE REALISEREN
VIER TAFELSESSIES MET NEGENENDERTIG SLEUTELFIGUREN
ACHT KOMPASPUNTEN OM ER TE KOMEN
EEN NIEUWE CONCEPTVISIE VOOR WIJKGERICHT WERKEN IN ZEVENAAR

Met
unieke
poster!

“GEEF DE MENSEN TOCH DE RUIMTE OM HUN GANG TE GAAN!”

HIJ FLUISTERDE HET IN MIJN OOR IN DE VIP-BUS, TWEE DAGEN VOOR ONZE INTERVIEWAFSPRAAK: “MAAK EEN AFSpraak VOOR MINIMAAL EEN UUR, HIER IS ZOVEEL OVER TE VERTELLEN”.

Ik had wethouder Harry Staring zojuist gevraagd of ik het met hem eens kon hebben over de gemeentelijke drijfveren achter de ‘nieuwe’ koers in het wijkgericht werken, achter de frisse wind door Zevenaar. Van zijn secretariaat kreeg ik een uur, de wethouder gaf me er bijna twee. Twee uur waarin hij, na een aarzelende start, vol vuur vertelt over zijn passie voor de gemeenschap. “We moeten faciliteren en dienstbaar zijn en nooit vergeten dat ons salaris door onze inwoners betaald wordt!”

De aarzelende start had alles te maken met de vorige avond. Een raadsvergadering was niet alleen laat geworden, maar had ook veel energie gevegd. Zo gaat dat soms. Het zijn niet de momenten waarop Harry Staring het

meest geniet van zijn wethouderschap. Dat doet hij wanneer hij kan vernieuwen, kan helpen nieuwe initiatieven tot bloei te laten komen of wanneer hij, na een geslaagd evenement, met een drankje alleen in een hoekje zit. Nagenietend van alle energie die is losgekomen. De wethouder is een gedreven mens. Gekscherend zegt hij: “Een etmaal heeft 24 uur en daarnaast slaap ik nog wat”. Het thuisfront is niet altijd even gelukkig met zijn mateloze drive, hijzelf soms ook niet. Van het traject dat we doorlopen voor de ‘Frisse wind door Zevenaar’ wordt hij wel gelukkig. Het wenkend perspectief, waarbij de overheid actief faciliteert en initiatieven in wijken weer van burgers zelf worden, spreekt hem enorm aan.

“We kunnen de burgers de mogelijkheid bieden weer terug te gaan naar de basis. Naar wijken waarin mensen weer naar elkaar omkijken, voor elkaar zorgen en zich met elkaar inzetten, waar mensen elkaar ontmoeten en dingen als vanzelfsprekend samen doen. Daarbij spelen we als gemeente een faciliterende rol. Dat is wat anders dan een afwachterende rol. In de wijk zullen we verbinders nodig hebben die gekend zijn in de wijk, signaleren wat er speelt en iets met die signalen kunnen doen. Die initiatieven ondersteunen wanneer dat nodig is en verder vooral de inwoners de ruimte kunnen geven. Als gemeente zijn we betrokken, maar we gaan ons er verder voor al niet teveel mee bemoeien! De inwo-

ners van Zevenaar kunnen en willen van alles, kijk maar eens hoe ons verenigingsleven is. Er zijn hier veel mensen die zich in willen zetten, maar voor wie we het te ingewikkeld maken.”

Het lijkt een soort van tegenstelling: de uiterst gedreven wethouder, met hart voor de gemeenschap, die ervan kan genieten als hij iets voor elkaar krijgt versus de nieuwe rol van de overheid, die het initiatief bij de burger laat. De wethouder ziet het niet zo. “Waar het om gaat is dat we de energie die er bij inwoners zit, niet moeten frustreren met onze eigen ideeën, regels, protocollen en doorgeslagen beheersmatig denken.” Het is hem daadwerkelijk een doorn in het oog. Er volgt een half uur vol pijnlijke en prachtige voorbeelden, maar we komen steeds weer uit bij de wikip, als symbool voor beheersmatig denken. “In Zevenaar zijn ouders bezig met natuurlijk spelen. Dat prikkelt de fantasie van de kinderen, dat moeten wij als gemeente toejuichen. Maar onze reflex is beheersmatig: in een speeltuin willen we veel zand en natuurlijk een wikip, met rubberen tegels eromheen en jaarlijks getest, dat kan geen kwaad. Dan is er niemand verantwoordelijk als er iets mis mocht gaan. Maar die ouders en kinderen willen geen wikip en gelijk hebben ze! Binnenkort krijg ik een hele partij leuke ballen van ouders aangeboden. Die komen uit een straat waar de gemeente, pal naast een voetbalveld, een stuk grond heeft beplant met prikkelstruiken. Daar gaan

alle ballen op lek en als de kinderen hun leuke bal uit de struiken willen halen, bezeren ze zich of scheuren ze hun kleren. Er stond vast op papier dat die struiken daar moesten komen en dat is dan ook keurig door de groenvoorziening gedaan. Als een taak, een soort administratieve handeling. Terwijl het natuurlijk niet handig is. Als we dit nu eens door de wijk zelf hadden laten invullen? Daar was vast iemand geweest met verstand van struiken en als we daar die struiken hadden afgeleverd, hadden de bewoners ze ook nog wel geplant.”

Voor de wethouder is het duidelijk: het moet anders. “Ik ben zelf eigenlijk door allerlei toevalligheden in de politiek beland, was altijd ondernemer en daarnaast erg actief in het verenigingsleven. Mijn drive in de politiek is altijd de inwoner geweest. Ik ga tot het gaatje voor de gemeenschap en wil ook gaan voor deze Frisse wind! Het moet simpeler, terug naar de basis. Een beetje ook zoals we vroeger dingen regelden, zonder dikke dossiers, veel vergaderingen en allerlei regels die de actieve inwoner, die iets wil, in de weg zitten. Het draait om vertrouwen, als tegengewicht voor het beheersmatige denken. Wij moeten vertrouwen in onze inwoners hebben en zij moeten op ons kunnen bouwen, als dat nodig is. Geef de mensen toch de ruimte om hun gang te gaan! Zet dat maar als kop boven het stuk, dat zijn ze wel van me gewend.”

DRIJFVEREN IN MINI-COLUMNS

Het 'waarom'

VIJF PROJECTTEAMLEDEN OVER HUN DRIJFVEREN OM ‘ANDERS’ TE GAAN WERKEN AAN LEVENDIGE WIJKEN

Nieuw, verbazen, verwonderen, aandacht, nadenken, twijfel, hoop, samenwerken, doelgericht, dromen, concreet, houvast, nerveus, spannend, origineel, betrokkenheid, verandering, kennis, draagvlak, inspraak, transparantie, transparantie, interactief, samenspraak, luisteren, informatie, verwachtingen, ervaringen, Klankbord, overleg, oplossing, bewoners, organisatie, zelfredzaamheid, duidelijkheid, eerlijkheid, contact, loslaten, verbinden, eindresultaat. *Hans Freriks // wijkcoördinator gemeente Zevenaar*

Terug naar de basis, uitgaan van het enthousiasme, de kracht, energie en creativiteit van wijkbewoners voor hun directe woonomgeving. Vliegwielen zijn voor het aanwakken van die krachten. Het mooie is dat die krachten zoveel sterker en groter zijn dan wat de gemeente met haar inzet alleen ooit kan inzetten voor de wijken. In houding de gemeente klantgericht laten zijn, faciliterend en alleen datgene (helpen) regelen wat alleen door de gemeente geregeld kan of moet worden. *Julia Koeman // teamleider Samenleving gemeente Zevenaar*

"The creative adult is the child who has survived" (Ursula K. Le Guin) Deze zin heeft voor mij alles te maken met dromen durven doen. Onbevange en open kom je tot heel veel creatieve dingen/oplossingen/benaderingen. *Maikel van der Beek // beleidsmedewerker gemeente Zevenaar*

Wanneer laat je dromen toe? Wanneer durf je de uitdaging aan te gaan? En wanneer doe je het echt? Het is nu tijd om je te laten horen en samen met je omgeving, je organisatie, je vrienden of waar je ook toe behoort, stappen te zetten om een gelukkiger mens te worden. Dromen durven doen! *Marlie Vennegoor // directeur, bestuurder Caleidoz*

Een andere, frisse aanpak voor wijkgericht werken. De uitdaging aangaan, samen met de burgers, in de wijken. Wederzijdse interactie, direct contact. Klein beginnen, met elkaar: burger, vrijwilliger en professional. Uitgangspunt is niet meer wat 'was', maar wat kan en dus wat 'wordt'. *Jacqueline Berndsen // beleidsmedewerker gemeente Zevenaar*

INHOUDSOPGAVE

PAGINA 2 t/m 3 // WAAROM ‘FRISSE WIND DOOR ZEVENAAR’?
Drijfveren van het projectteam om de ‘Frisse wind’ te laten waaien.

PAGINA 4 t/m 5 // INTROKATERN
De amuses en het voorafje in één... Twee pagina's vol inspiratie!

PAGINA 6 t/m 7 // DROOMSESSIE: STIP AAN DE HORIZON EN EERSTE IDEE KOMPAS
Professionals en vrijwilligers delen dromen over levendige wijken en formuleren ideeën over het ‘nieuwe’ wijkgericht werken.

PAGINA 8 t/m 10 // DROMENVANG-DAGEN ZEVENAAR
Veel initiatieven en oplossingen voor de wijk, bestaan al in dromen en passies van bewoners. De VIP-bus zoekt en vindt bewoners met dromen die het verschil kunnen maken en passen binnen de gemeentelijke ambities.

PAGINA 11 t/m 12 // TAFELSESSIES
Sleutelfiguren van het wijkgericht werken gaan aan tafel, krijgen uitgangspunten voor nieuw beleid geserveerd en borrelen na over de gevolgen daarvan voor de praktijk en het eigen handelen.

PAGINA 13 // SPIEGELBLIK
Stadsdichter Rien van den Heuvel biedt een spiegelblik met heikele punten die met de ‘Frisse wind’ mee komen waaien.

PAGINA 14 t/m 15 // OPEN SPACE
Ongeveer 30 professionals, kunstenaars, ondernemers en bewoners hebben op 27 juni de dromen van vijf dromers verrijkt. Met ideeën, tips en concrete ondersteuning. Van droom naar doorbraak dus.

PAGINA 16 // HET LAATSTE WOORD
Jos Berends is de laatste SRV-man in Zevenaar en vertrouwenspersoon in de wijk. Hoe werd hij dat? En wat kan de ‘nieuwe’ ambtenaar hiervan leren?

COLOFON

Bladformule:
Qrne, 7Zebra's, VIP

Hoofredactie:
Eelco Visser

Teksten:
Qrne, 7Zebra's, VIP

Fotografie:
fototim.nl

Cartoon:
Sylvia Vlaardingerbroek

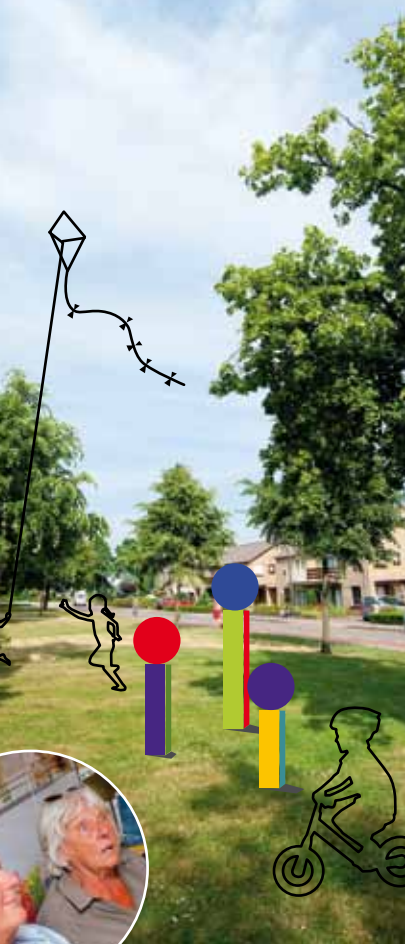
Ontwerp en illustraties:
Coert de Boe

Drukwerk:
Editoo, Arnhem

Speciale dank gaat uit naar alle geïnterviewden en deelnemers aan het traject

INTRO KATERN

BEELD VAN DE VICTORIE

Tijdens de dromenvangdagen (zie pagina 8) was er bezoek uit de Vondellaan. Een echtpaar met een droom, waar een grote gedeelde ergernis van alle bewoners van deze fraaie Zevenaarse straat achter zit. De ergernis? Het grasveld, het centrum van de straat. Daar voetballen geen kinderen, er barbecueën geen buurtbewoners, maar er poepen honden. Het echtpaar droomt van de Grandeur van Vondel en van een groene en artistieke transformatie van het grasveld, zodat de hondenbezitters gewoon de hondenuitlaatplaats, 100 meter verderop, gaan gebruiken.

silly

BURGERKRACHT ANNO 2014

29 mei 2013

VOELT U HET OOK?

Een frisse wind door Zevenaar

Eind mei begon het. Als een fris briesje kondigde het project zich aan, nu waait er een krachtige, frisse wind door de Zevenaarse wijken en kernen. En is er een beweging in gang gezet die vanaf nu alleen maar groter groeit! Waarbinnen de gemeente, bewoners en wijkprofessionals op een nieuwe manier en met nieuwe energie samenwerken aan levendige wijken. Waar men goed voor zichzelf en elkaar zorgt en het prettig wonen is... Voelen jullie het ook?

fotografie: Hanne van der Woude

EEN DRIELUIK VAN ERVARINGSDESKUNDIGEN

ZIJ KUNNEN HET WETEN

**JIM DIERS // AMERIKAANSE
BURGERKRACHT-GOEROE EN
PERSOONLIJK ADVISEUR VAN DE
BRITSE PREMIER DAVID CAMERON**

"Innovatie komt vaak vanuit burgers. De overheid loopt daar achter aan en dat is prima. Burgers weten wat er nodig is in hun buurt, welke resultaten er bereikt moeten worden en vaak ook op welke manier. Ga als overheid mee met de energie in de wijken, door als het nodig is te ondersteunen. Alleen dan gebeuren er geweldige dingen! Als je als overheid zelf gaat pushen om dingen in wijken voor elkaar te krijgen, zie je de energie van bewoners vaak recht evenredig afnemen."

www.neighborpower.org

JIM'S DOE-GEEN-KWAAD-LIJST

- Leid bewoners niet af van hun prioriteiten.
- Dwing bewoners niet in bureaucratische kokers.
- Verspil geen tijd van bewoners, zonder resultaten te laten zien.
- Maak bewoners niet afhankelijk.
- Doe niet wat bewoners zelf kunnen doen.

bekijk het filmpje op www.sivers.org/ff

WIE VOLGT?

First follower theory

Goed voorbeeld doet goed volgen, als er één schaap over de dam is, volgen er meer... Allemaal tegelteksten, die het ontstaan van een beweging ophangen aan een persoon of dier dat een voorbeeld stelt. In de First Follower: Leadership Lessons from Dancing Guy van Derek Sivers staat juist de eerste persoon die het goede voorbeeld van een ander volgt, het tweede schaap dat over de dam gaat, de tweede danser, centraal. Als niemand

**JAN ROTMANS // HOOGLERAAR
TRANSITIEMANAGEMENT**

"Er is een vertrouwensbreuk tussen overheid en burger. De overheid moet dat vertrouwen weer opbouwen, onder andere door te leren denken en handelen vanuit die burger zelf. Ambtenaren moeten burgers opzoeken en kijken hoe ze kunnen helpen. Dat is moeilijk, want ze zijn gewend plannen te bedenken, om daar in een later stadium burgers bij te betrekken. Gemeenten willen toch steeds weer samen met de burger allerlei dingen organiseren, maar daar moeten ze mee stoppen. De burger moet het zelf organiseren. En dat betekent zeker geen terugtrekkende, maar een faciliterende, proactieve, slimme overheid, die zich voortdurend richt op de burger, vanuit een faciliterende houding. De klassieke rol als regisseur is verleden tijd. Uiteindelijk is de kern voor nieuw partnerschap dat ambtenaren achter de bureaus vandaan komen en de overheid haar burgers gaat opzoeken!"

www.janrotmans.nl

**GABRIEL VAN DEN BRINK //
FILOSOOF EN HOOGLERAAR
BESTUURSKUNDE**

"Als ik in een middelgrote gemeente werkzaam zou zijn, zou ik als ambtenaar proberen om op mijn vakgebied te komen tot een lijstje van acht tot tien mensen (burgers, professionals of ondernemers) die vormgeven aan de nieuwe civil society en met wie ik me versta, met wie ik zaken kan doen. Dat kunnen topmensen binnen organisaties zijn, journalisten die op een intelligente manier vraagstukken aanvliegen, een wijkagent die geweldig omgaat met een moeilijk gezin of burgers die in hun buurt het verschil maken. Dat zijn de 'best persons' in jouw gemeente, op jouw vakgebied."

www.bestpersons.eu

namelijk een goed voorbeeld volgt, ontstaat er niets, dan blijft het ene goede voorbeeld op zichzelf staan. Pas als iemand het goede voorbeeld volgt, is de eerste persoon, of het eerste schaap, de leider van een beweging. Tijd voor een nieuwe tegeltekst: "Als er één schaap over de dam is, is het niet vanzelfsprekend dat de tweede volgt. Als het tweede schaap echter ook over de dam is, is het waarschijnlijker dat er snel anderen volgen." Benieuwd wie straks in Zevenaar het eerste en tweede schaap zijn...

Anita

Anita is voorzitter van een wijkteam. In haar droom gaan mensen sociaal en respectvol met elkaar om, is er een aanspreekcultuur en pakken burgers en professionals samen problemen op. Hiervoor moeten verbindingen ontstaan. Ze gaat mensen in de buurt zoeken die beelden hierover met anderen willen delen.

Barbara

Barbara werkt voor Caleidoz. Daar werkt ze voornamelijk voor en met jongeren. Ze droomt van wijken waar vrijwillige inzet voor elkaar iets vanzelfsprekends is. Jongeren moeten hiervoor op hun passies en talenten worden aangesproken en zien dat hun inzet resultaat oplevert. Ze kiest voor een creatieve actie en gaat met een I-Pad de straat op om 'haar' jongeren die goede voorbeelden te laten zien.

Willemien

Willemien is raadslid voor het CDA. Ze woont in het buitengebied, waar van alles gebeurt en mensen vrij en blij zijn. Willemien heeft het idee dat dit te vertalen moet zijn naar andere kernen en wijken binnen Zevenaar en wil er graag over vertellen. Zij gaat werken aan een artikel over haar ervaringen met burgerschap in het buitengebied.

Evelien

Evelien werkt voor de Stichting Thuiszorg Midden Gelderland. Ze droomt over wijken waar echte verbindingen zijn ontstaan tussen burgers en professionals. Daar is 'regelruimte' voor nodig, ruimte om dingen soms 'gewoon' te kunnen doen. Ze wil deze visie, 'De zichtbare schakel', zoveel en zo vaak mogelijk delen. Als actie gaat ze deze visie in een artikel gieten en daar een podium voor zoeken.

Hans

Hans is wijkcoördinator. Hij gelooft heilig in de eigen kracht van burgers en droomt van wijken waar burgers veel zelf doen en de gemeente bijspringt als een burger ondersteuning wenst. Hans wil op het gemeentehuis breed draagvlak voor deze visie krijgen. Eerste actie? Een afspraak met zijn Managementteam maken, waar Hans vol vuur zijn droom gaat delen.

Eline

Eline werkt voor Baston Wonen. Ze droomt van wijken waar energie in zit! Met Baston Wonen organiseren ze leuke activiteiten en pakken ze samen met bewoners dingen aan. Nu initieert Baston Wonen dat nog voornamelijk, in de droom van Eline nemen burgers dat over. Daar zijn leuke ontmoetingsmogelijkheden voor nodig. Eline gaat minimaal vier partners zoeken waarmee ze een concrete actie in gang zet.

Renate

Renate is wijkagent in Zevenaar-West. In haar gedroomde wijk bemoeien mensen zich op een positieve manier met elkaar. Haar werk leert Renate dat de angst in toenemende mate regeert. Er is een andere mindset nodig om mensen meer begaan te laten zijn met hun buurtbewoners. Omdat alles klein start, zou je kunnen starten met je directe burens. Renate vertelt haar verhaal met grote bevoegdheid en gaat het de komende weken minstens één keer houden voor collega's of collega-instellingen.

Jan-Willem

Jan-Willem is voorzitter van de lokale ondernemersvereniging. Hij denkt dat het wantrouwen ten opzichte van de gemeente eerst moet worden weggenomen. Bewoners willen niet als onderdeel van een bezuiniging worden ingeboekt. Dan kan er gedroomd worden. Jan-Willem droomt van meer collectiviteit. Zo ontstaan levendige wijken! Belangrijk is dat mensen actief benaderd worden en de eerste inspanningen direct meetbare resultaten opleveren. Dan haken meer burgers aan en ontstaat collectiviteit.

Dorien

Dorien is winkelier en gemeenteraadslid. Ze droomt van wijken waarin mensen sociaal met elkaar omgaan, weer een beetje op elkaar letten en bereid zijn wat voor en met elkaar te doen. Daarvoor zijn gemotiveerde mensen nodig. Zelf geeft ze het goede voorbeeld, want ze gaat in haar straat 'energie collecteren' en huis-aan-huis vragen wat mensen met de straat willen en wat ze daar zelf voor willen doen.

29 mei 2013

EEN VLIEGENDE START

Een droom van een sessie

OP 29 MEI J.L. START HET PROJECTTEAM HET TRAJECT, MET EEN VERGADERING IN DE VIP-BUS. DIRECT NA AFLOOP STAPPEN DE PROJECTTEAMLEDEN UIT EN DE PARTNERS IN. ZO ZIJN DE PARTNERS VIJF MINUTEN NA DE EERSTE VERGADERING AL ONDERDEEL VAN DE 'FRISSE WIND'. EEN VLIEGENDE START DUS, TYPEREND VOOR DIT DYNAMISCHE TRAJECT.

Het echt inspirerende lenteweek heeft zich na twee dagen alweer uit de voeten gemaakt. Toch zitten we comfortabel en warm. We luisteren naar het oorverdovende carillon dat het oorstrelende Yesterday van the Beatles tingelt. Mooi, maar niet toepasselijk; dit project gaat over de levendige wijken van morgen. De deelnemers worden uitgenodigd hun dromen hierover te delen. Dromen zijn belangrijk: ze hebben een eigenaar en energie, je droomt immers vanuit passie. Dromen in de VIPbus is niet vrijblijvend. De deelnemers denken na over de realisatie ervan en verlaten de bus met een prototype van hun droom, een eerste concrete actie, waarmee ze hun droom dichterbij kunnen brengen.

7 & 8 juni 2013

ERKENNING, ENERGIE EN BEWEGING

2 DAGEN DROMEN VANGEN

‘We zijn zo gewend dat we iemand kunnen bellen en dat diegene het dan voor ons opknapt. Zo willen we niet werken. We willen het niet voor iemand, maar met elkaar doen.’

AAN DE SLAG!

De wijk, de gemeenschap, de buurt en de straat staan bij het oefenen centraal. Het leren beperkt zich niet tot een bepaald stukje van de leefwereld of een domein. En het beperkt zich niet tot de formele samenwerkingsvormen, zoals wijkteams en dorpsraden, maar zet alle netwerken in het licht, hoe tijdelijk, kleinschalig of informeel ook. Dat maken de volgende voorbeelden wel duidelijk.

2 3 E WIND STAPPEN visie voor Zevenaar

• **Springplank voor goede ideeën** Het bruijt in Zevenaar van de mooie dromen en ideeën om iets te betekenen voor de omgeving, ook bij mensen die als hulpbehoevend worden gezien. We gaan op zoek naar verbinders in de wijk, die een springplank kunnen bieden voor mensen die nog huiverig zijn om de sprong te wagen om hun dromen waar te maken. Soms is dat het wijkteam of de dorpsraad, soms de gemeente of een ondersteunde partij. Vaak is het een andere bewoner, zoals Jan de dromenman, die dromen wil helpen realiseren (zie pagina 9). Een buurtfeest, een speeltuin in de buurt of een dagopvang voor licht dementerende ouderen: we gaan het gewoon doen en ruimen samen eventuele belemmeringen uit de weg.

• **Buurten in bloei** We ondersteunen bewoners bij hun wensen en keuzes voor groen in de openbare ruimte. Zij weten vaak het beste wat ergens wel en niet passend is. Zodat er geen lekke ballen meer zijn door doornstruiken naast een voetbalveld. Maar wel dorps tuinen door en voor bewoners en groenstroken met zoveel grandeur dat geen hond er meer wil komen. We onderzoeken samen hoe we hier meer ruimte kunnen creëren voor eigen initiatief. Met als gevolg een bloeiend resultaat, waar veel bewoners trotse moeders en vaders van zijn!

• **Veilig wonen** Een doodlopende straat met vijf huizen waar te hard gereden wordt. Drempels aanleggen en handhaven of ga je de straat in, met bewoners in gesprek over hoe het anders kan? Stuur je een folder rond over eenzaamheid of benut je een crisis om bezorgde buurtbewoners houvast te bieden voor positieve bemoeienis? Geef je voorlichting aan ouderen over het gebruik van elektrische fietsen of nodig je, samen met wijkteams en dorpsraden, ouderen uit om met elkaar ervaringen uit te wisselen? Voorlichting levert nieuwe kennis op, het uitwisselen nieuwe kennis en nieuwe kennis. Deze situaties zijn voor ons de oefengebieden voor het nieuwe wijkgericht werken.

• **De Schrijvershoek-wijk: de wijk van de toekomst** De Schrijvershoek-wijk wordt een proeftuin van vernieuwing met een ster. We oefenen daar met z'n allen met nieuwe gelijkwaardige verhoudingen, onorthodoxe manieren van verbinding en gemeenschapsvorming en andere vormen van ondersteuning.

• **Beleid in dialoog** Rondom het armoedebeleid hebben we het al gedaan: een open gesprek tussen raadsleden en partijen die actief zijn op het gebied van armoedebestrijding. Zo krijg je een heel scala aan ondersteuningsmaatregelen in beeld plus de eagerness van iedereen om er zelf iets in te willen betekenen. Het toont ons weer de kracht van het mensen bij elkaar brengen in plaats van in je eentje oplossingen bedenken en in een nota gieten. 'Waarom moeilijk doen als het ook samen kan?' We gaan op zoek naar andere beleidsdossiers waar we hiermee als gemeente kunnen oefenen.

Echt aan de slag gaan, betekent dat we het anders gaan doen. Dat begint morgen. Welke sprong ga jij morgen wagen?

*Uit-
neem
poster!*

redoet over
ent.

Mei 2014: Nieuwsbrief 2
'Frisse wind in de wijk'

September 2014: Formeel ijkpunt raad

FRISSE WIND IN DE WIJK

Een nieuwe wijkvisie voor Zevenaar

1 De ideale wijk van de toekomst

Hier werken we met elkaar naar toe. Stel je eens een wijk voor...

Vaker ideeën met elkaar delen ipv vergaderen. Vaker de wijk in.

Bewoners als eerste aan zet Wijkbewoners en –ondernemers geven zelf invulling aan hun leven in hun wijk. Soms hebben zij een springplank of intermediair nodig om zelf die eerste stap te durven zetten. Echt luisteren naar elkaar is het begin, de uitdaging aangaan om uit de eigen comfortzone te komen is de volgende stap. Als niemand in de wijk een droom wil delen of zich ervoor wil inspannen, is de sfeer niet veilig of is er geen gedeelde behoefte. Maar als bewoners zich samen naar tevredenheid inspannen en willen organiseren, steunen gemeente en andere wijkpartners dat.

‘Niet in je mooie kleren, maar lekker informeel feestjes vieren’.

Gelijkwaardige partners Bewoners en professionals trekken samen op en werken aan gezamenlijke projecten en initiatieven, die als belangrijk worden ervaren voor de kwaliteit van leven in de wijk. Door in gesprek te blijven worden botsende belangen omgezet in ‘samen leven, samen leren’. Bewoners, ondernemers, professionals, politici; steeds opnieuw zoeken we elkaar op voor een open gesprek. Om elkaar scherp te houden op wat we echt willen bereiken en elkaar uit te dagen meer uit talenten en passie te halen: wijken waar energie in zit.

‘Verbindingen zitten vaak in de eigen straat. Kleinschaligheid helpt borgen.’

Duidelijk zijn Wat kunnen we van wie verwachten en wat niet? We communiceren helder over wat wel en niet mogelijk is. We durven ‘nee’ te zeggen, maar denken ook mee over alternatieven. Onze rol reikt verder dan onze taak. Eigen belang is een belangrijke motor die mensen tot actie beweegt. Daarom laten we bij acties en plannen goed zien wat het oplevert en voor wie.

Alleen op verzoek We - gemeente met alle partners – zorgen dat de basiskwaliteit in de wijken op orde is en handelen snel en adequaat als daar iets aan schort. Buiten deze basiskwaliteit komen we pas in actie - met kaders, beleidsplannen, menskracht of middelen - als initiatiefnemers uit de wijk daar om vragen. We houden elkaar scherp op dat we niet voor anderen gaan denken of handelen, maar vragen “wat heb je van mij nodig om te doen wat je wilt doen?”

‘Ja!’

‘Ja, en’ cultuur We denken in mogelijkheden en talenten, niet in problemen en beperkingen. Dat vraagt om een andere mindset. Wie kan hierin mee? We zorgen dat meedoen leuk is en beseffen dat het spannend is om persoonlijke grenzen te verleggen. We zetten bewoners voorop en niet de instituties of regels. We steken onze nek uit, durven de grenzen van wet- en regelgeving op te zoeken en gaan voor het initiatief van de bewoner staan. “Hoe kunnen we dit mogelijk maken” is het devies. Door inspiratie, onafhankelijke intermediairs en het creëren van een steunsysteem komen mensen makkelijker in beweging. En door echt (diep) te luisteren, van mens tot mens, zonder meteen de functie-pet op te zetten. Dan ontstaat nieuwe ruimte voor oplossingen.

Benut wat er is We bouwen voort op wat er is, ook op de tradities, cultuur en ziel van het gebied. We verbinden ons aan de ideeën en mogelijkheden die de wijk biedt. We doen dat informeel, deur-tot-deur, op plekken waar bewoners elkaar al treffen. We verbinden ze aan elkaar en aan initiatieven en tuigen geen nieuwe structuren op. En accepteren dat het resultaat in elke wijk anders kan zijn.

Olievlek Voor elke verandering geldt: begin bij jezelf, samen met je buurvrouw of buurman, in je eigen straat. Bekijk wat jij morgen kan gaan doen, welke eerste stap je zelf kunt zetten! We zetten met bewoners snelle en vele kleine, haalbare, stapjes en verbinden steeds meer mensen volgens het ‘zwaan kleef aan’ principe. Zo ontstaan verrassende netwerken en initiatieven.

Gewoon doen We maken van ideeën geen plannen, met grootse projectplannen, maar gaan ze uitvoeren: we gaan het gewoon doen! En zetten de onmogelijkheden onderaan. Initiatiefnemers krijgen –indien nodig- rugwind om hun ideeën om te zetten in acties. Soms moeten ondersteuners hun nek uit durven steken: rugwind geven en pas achteraf toestemming vragen, vertrouwend op ieders intentie om te handelen zonder anderen schade te berokkenen. Door positieve voorbeelden te delen inspireren we elkaar en maken we zichtbaar dat dromen werkelijkheid kunnen worden.

...**waar** bewoners elkaar steeds opnieuw ontmoeten. Voor een open gesprek, een feestelijk moment of om samen de handen uit de mouwen te steken.

...**die** verandert, omdat bewoners en hun behoeften nu eenmaal veranderen. Waar bewoners het initiatief voor veranderingen nemen en houden.

...**waar** bewoners ruimte en rugwind krijgen om hun dromen om te zetten in daden. Waar het vanzelfsprekend is dat je iets voor elkaar doet of voor de wijk, ongeacht of je nu jong of oud bent, iets mankeert of niet.

...**waar** bewoners samen van initiatieven iets moois maken en problemen oppakken, met elkaar en met instanties. Een wijk waar professionals en bewoners hun nek voor elkaar durven uit te steken. Of het nu om schoon, heel, veilig of om zorg en aandacht voor elkaar gaat. Waar bewoners zich – op een positieve manier- met elkaar bemoeien en waar informele en formele ondersteuning naadloos in elkaar overlopen.

...**waar** ook verschillen, conflicten en confrontaties kunnen bestaan, omdat mensen nu eenmaal mensen zijn. Waar wederzijds respect van burgers voor elkaar en tussen burgers en professionals de basis is. Waar communicatie professionals helpt om in contact te blijven en samen met bewoners verder te komen. Zo hoeven er steeds minder professionals aan te pas te komen

...**waar** bewoners en professionals verbonden zijn door de geschiedenis en cultuur van Zevenaar en samen een basis thuisgevoel ervaren.

...**waar** wijkgericht werken zo gemeenschapsgericht werken wordt, waarin we laten gebeuren wat ontstaat en meegaan in wat er speelt, als het maar van betekenis is voor een gemeenschap, een straat, buurt, wijk.

2 Kompas voor een frisse wind in de wijk

Deze 8 uitgangspunten bieden ons houvast bij het werken in en aan wijken in Zevenaar

Bewoners, ambtenaren, verpleegkundigen, jongerenwerkers, raadsleden, ondernemers, wat onze rol of functie ook is: we werken in en aan wijken in Zevenaar vanuit ons hart, onze eigen drive en waarden. Dit kompas van 8 punten biedt ons houvast. Samen blijven we in gesprek hierover, met iedereen die in een wijk actief is. Al doende leren we wat het beste werkt. En dat delen we met elkaar.

3 De praktijk van morgen

STAP VOOR STAP

Frisse wind vraagt om een stevige koersverandering. Dat begint met het gezamenlijke **besluit** om een andere koers te varen, gebaseerd op de acht kompaspunten. Dat zorgt voor **rugwind** als we dingen anders willen doen dan we gewend zijn.

Elke verandering begint met een eerste stap in een nieuwe richting. In Zevenaar worden er nu al allerlei stappen gezet die aansluiten bij de acht kompaspunten. Die voorbeelden gebruiken we om ons (verder) te bekwamen in het **anders doen**. Tegelijkertijd zijn er veel werkpraktijken en regels, onbewuste remmers en ingesleten patronen die ons meer hoofdbrekens en tijd kosten dan dat ze ons echt verder helpen. Die sporen we op, zodat we samen **alternatieven kunnen uitproberen**.

We willen veel. Dat krijgen we niet van de ene op de andere dag voor elkaar. Blauwdruk-denken en zoeken naar 'de oplossing of aanpak' zijn geen goede wegbereiders voor de manier van werken die we nastreven. Daarnaast moeten we in het hier en nu accepteren dat er **minder maakbaar** (van bovenaf), maar **meer mogelijk** (van onderop) is.

LEREN DOOR TE DOEN

Wat wel helpt is experimenteren, oefenen en uren maken met nieuwe manieren van werken. De werkelijkheid begint pas te schuiven, als we bereid zijn van de praktijk te leren en te accepteren dat het veranderen in hinkstapsprongen gaat. Daarom brengen we met elkaar een proces op gang dat zich kenmerkt door:

Leren in de praktijk Samen leren we van bestaande praktijken en nieuwe experimenten. Met positief bemoeien én loslaten, soepel laveren met regels én duidelijk communiceren van grenzen.

Fouten maken mag Van fouten leren we. Botsingen met elkaar en met bestaande praktijken benutten we om samen te zoeken naar wat ons wel verbindt en wel kan werken.

Oefenruimtes inrichten In een aantal oefengebieden bieden we elkaar letterlijk alle ruimte om te oefenen met vernieuwende werkwijzen, onconventionele ondersteuningsvormen en vormen van creatief 'omdenken'.

Tijd Om te kunnen experimenteren is tijd en ruimte nodig. Leidinggevendenden stellen die beschikbaar, ambtenaren vullen het in met een concreet antwoord op de vraag wat ze zelf, morgen, anders gaan doen.

Doen-reflecteren-lernen-doen-reflecteren-lernen-doen.

Ook dat doen we op een manier die ons energie geeft. Centraal staan interactie, dialoog en betekenis geven aan praktijkervaringen. Door werkklunches en –bezoeken, durftevragen-sessies en intervisiemomenten te organiseren. En vooral door je kwetsbaar op te stellen. Zo maken we de kringen van het nieuwe werken groter en leren we onze ervaringen en inzichten te vertalen naar nieuwe praktijken.

LEREN EN COMMUNICEREN

We delen onze ervaringen en de uitkomsten van de nieuwe aanpak breed: via nieuwsbrieven, een tussentijdse pas-op-de-plaats en officiële ijkmomenten.

November 2013: Nieuwsbrief 1 'Frisse wind in de wijk'

Maart 2014: Tussenstand: een open gesprek met iedereen die me wat we tegenkomen op ons pad en wat dat voor het vervolg betekent

FRISSE WIND IN DRIE

Een nieuwe wijkv

7 & 8 juni 2013

START >

BABBERICH

09:00-13:00 UUR // De zon is gul voor Babberich. Nog voordat de bus goed en wel op het Babborgaplein staat, melden de eerste bezoekers zich al. Niet veel later hebben de media de ongebruikelijke gast op de parkeerplaats opgemerkt. Terwijl 'tout Gelderland' hoort wat er in de VIP-bus gebeurt, blikken we de eerste dromen van bezoekers in. Schuchter komen ze de bus in en met nieuw elan gaan ze op huis aan. Hun dromen en alles wat ze daarvoor meebrengen of (nog) te kort komen, zijn erkend, wat energie en beweging oplevert bij de dromers. Er zijn fantastische persoonlijke dromen bij, van mensen die om mooie redenen willen emigreren bijvoorbeeld, en exemplaren die onze speciale belangstelling hebben vandaag: dromen die bijdragen aan levendige wijken.

PAREL

Een man schuifelt voor de bus langs. Of hij dromen heeft, waar hij een duwtje bij nodig heeft? Hij wil graag stoppen met roken, maar dat is iets wat je gewoon doet. Verder kan hij echt niets verzinnen. Hoewel... Hij wil al tijden met zijn Hongaarse vrouw naar haar vaderland emigreren. Enige belemmering is de kringloopwinkel waar hij werkt. Hij heeft er, om maar in de terminologie van de bus te blijven, droomcollega's en weet niet of hij die wil missen. Een kwartier plussen en minnen later, besluit hij ter plekke zijn droom te gaan verwezenlijken. Hals over kop vertrekt hij naar huis om zijn vrouw het blijde nieuws te vertellen.

INGEBLIKT

Net voor we vertrekken naar Zevenaar stapt Herman de bus in. Na een burn-out, is hij 'kok in ruste', maar nu wil hij graag weer aan de slag. Samen met anderen koken, om van elkaars kookkunsten te genieten, elkaar te ontmoeten en anderen met zijn passie voor koken aan te steken. Dat kan met weinig geld en simpele producten. Het Kulturhus in Babberich is de ideale locatie. Hij heeft materialen en andere mensen nodig, maar vooral hulp bij het contactleggen met het Kulturhus. Herman denkt dat er al veel wordt gedaan, het is er eigenlijk altijd volgepland en wellicht zitten ze niet op hem te wachten. Hij wil dolgraag starten. Om zijn eigen creativiteit kwijt te kunnen en anderen aan te kunnen steken. Hij heeft een klein beetje steun nodig en is blij met de VIP-bus.

ZEVENAAR

7 JUNI, 13:00-18:00 // Zonovergoten Zevenaar, één uur 's-middags. Het is druk op de markt en ook de bus stroomt vol. Terwijl twee tevreden mannen ons nog waarschuwen dat er niemand zou komen, omdat Zevenaar geen dromers, maar louter tevreden mensen kent. Wat dan weer zou komen omdat alles perfect is geregeld. Je hoeft maar een kik te geven en de gemeente lost het voor je op.

INGEBLIKT

Willy en Onno blazen in de bus hun droom om zelfvoorzienend te wonen en werken nieuw leven in. Ze willen die droom delen met gelijkgestemden en op basis van talenten, die iedereen heeft. Ze hebben van alles geprobeerd, maar liepen steeds tegen regeltjes aan. Grid, stramien, matrix, grafiek, maatverdeling, dat zijn de termen. Daar laten dromen zich moeilijk in vangen. Ze zoeken grond, een grote

Intermezzo

Mevrouw Braam dicht ter plekke, voor de vuist weg, haar droomgedicht

ZIJN DROMEN BEDROG?
JE ZEGT HET VAAK
EN GELOOFT HET NOG

MAAR, AAN DIE DROMEN
VAN JOUW LEVEN
MOET JIJZELF JOUW
KLEURTJE GEVEN!

ROOD, GROEN, GEEL OF BLAUW
ALLES IS BETER DAN HET
ZWART VAN DE ROUW

GA DROOM-VOL DOOR
EN GA ERVOOR!

schuur en een klein huisje, in die volgorde. Onno heeft een technische achtergrond, Willy is als schippersdochter praktisch en flexibel. Wie helpt ze op weg, wie wil zich hardmaken voor iets wat eigenlijk niet kan? Daarvoor moeten ze zelf hun inspiratie vertalen in een vertelverhaal en in culturele waarden. Vervolgens komt het aan op overtuigingskracht. Daar gaan ze aan werken.

INGEBLIKT

Eduard blijkt goedlachs, en dat is een klein wonder. Zijn droom ontmoette namelijk wel erg veel weerstand, onbe-

grip en tegenwerking. Zijn droom? Een natuurlijke speeltuin voor kinderen van 0 tot 4. Met avontuurlijke, prikkelende materialen, zonder wipkip en rubberen tegels. Ongeduldig geraakt door allerlei ambtelijke vertraging, besloot de wijk de speeltuin zelf aan te leggen. Helaas kwam de gemeente toen wel snel en daadkrachtig uit de hoek, want zonder overleg verwijderde het de speeltuin, die niet aan allerlei eisen voldeed. Eduard blikt zijn verse voor-nemen in en blijft goedlachs. Die speeltuin gaat er komen!

INGEBLIKT

De goochelaar heeft een baan. Iets logistieks. Hij kampt met oorsuizen, waardoor hij 'niet te hard' kan. Zijn droom is een festival in containers, een festival vol magie. Hij vindt het spannend om er invulling aan te geven, is onzeker vanwege zijn klachten en koerst constant door het leven met een plan B. Hij wordt uitgedaagd op zijn ideale rol. Dat blijkt die van stalmeester te zijn. En dan? Hij wil het festival klein starten en er moet een plan B zijn, om zijn onzekerheid te managen. De goochelaar kwam kwetsbaar de bus binnen, maar heeft duidelijk stappen gezet.

ZEVENAAR

8 JUNI 09:00-13:00 UUR // Op de tweede dag hebben we prominente stagiairs in de VIP-bus. Twee beleidsambtenaren en de bestuurder van Caleidoz gaan mee helpen dromen vangen. Het zijn snelle leerlingen, die steeds meer plezier uitstralen in het contact met de inwoners. Ze hengelen mooie dromen binnen!

INGEBLIKT

Jan loopt al twee, drie jaar met een redelijk vastomlijnd plan rond. Hij blijkt een soort van vleesgeworden VIPbus te zijn. De aanstaande 'Oostelijke lijn van de VIP-bus'. Jan droomt van een creatieve, resultaatgerichte organisatie waar mensen geholpen worden hun droom te realiseren. Hij ziet zichzelf als 'servant leader'. Dat is hij ook bij Friesland-Campina, waarvoor hij dagelijks minimaal 8 uur werkt en 3 uur reist. Mede daardoor is zijn organisatie er nog niet. Dat vergt namelijk focus en tijd. Zijn organisatie gaat de Groene Molen heten. Dromen die staan voor duurzaam, groen en wereldverbeteren. Als Jan wil helpen dromen te realiseren, moet hij er wel feeling mee hebben. Zevenaar is zijn cirkel van invloed. Daar heeft hij iets of iemand nodig om hem verder te helpen en focus te houden. Want hij werkt nog steeds bij Friesland-Campina en is nog steeds druk. Door zijn bezoek aan de VIP-bus, ervaart hij focus en beweging. Hij gaat een presentatie en een filmpje maken van zijn droom.

INGEBLIKT

We zien een bekende dame. Gisteren drentelde ze al wat voor de bus langs, maar toen we haar wilden aanspreken, besloot ze door te lopen. Nu stapt ze de bus in, ze heeft weinig tijd, maar een mooie droom: Kauwgom Kunst. Op plaatsen waar mensen kauwgom weggoien, wil ze mooie lijsten ophangen, waar de kauwgom op geplakt kan worden. Zo ontstaat er een kunstwerk. Mensen gooien hun kauwgom niet meer op de grond, maar gaan zelfs omlopen om hun kauwgom op de lijsten te plakken. Waarom? Omdat de schilderijen uiteindelijk geëxposeerd worden. En je met jouw kauwgom onderdeel wordt van een kunstproject.

PAREL

Er stapt een volslanke dame de bus in. Haar simpele droom is stiekem erg moeilijk te realiseren voor veel mensen: een wat ranker lijf. Ze onderneemt wel actie, door de bus in te komen. Het idee voor een afvalproject ontstaat. Hoe ziet dat eruit? Een aantal mensen

gaat samen wandelen over een route waar veel afval ligt. Dat afval verzamelen ze en dragen ze over aan een kunstenaar, die er een werk van maakt. Ondertussen ontmoeten de deelnemers elkaar en wie weet wat daaruit allemaal ontstaat? Het 'afvalproject' als wandelclub met drie missies: een artistieke, sociale en hygiënische.

INGEBLIKT

Mike en Kevin denken in pannenkoeken en willen een pannenkoekenhuis beginnen. Dat is er in Zevenaar namelijk niet. Het idee leeft nu voornamelijk in hun hoofd. Wel hebben ze een duidelijk beeld bij hun restaurant. Dat is netjes en modern ingericht, met warme, gezellige kleuren. En het zit natuurlijk vol. Het staat vlak bij het centrum, aan een fietsroute. Kevin is ondernemend en heeft de zakelijke touch, Mike is een sociale jongen, die vooral graag aan de gang wil en zichzelf wel achter de pan terugziet. Ze besluiten het eerst in het klein te proberen, met een pannenkoekenbakfiets op de markt.

ZEVENAAR

14:00-17:00 UUR VAN OLDEBARNEVELDT-LAAN // We parkeren de VIP-bus voor de C1000 en de snackbar, op de stoep. Er is weinig parkeergelegenheid, vandaar. We trekken direct bekijks, zeker als ook Jos Berends, de laatste Zevenaarse SRV-man, zijn bus er nog naast zet.

PAREL

Joke stalt haar fiets naast de bus. Ze wist van onze komst en heeft haar droom uitgeschreven op een aantal papiertjes. Ze droomt van een zebra-pad bij het station. De gemeente heeft het toegezegd, maar zoek op het station naar een zebra-pad en je zult het niet vinden. Joke gaat binnenkort met scholieren zelf het pad tekenen, want ze voelt een zekere wanhoop. Ze denkt dat het er nu niet komt, morgen niet en uiteindelijk nooit niet. Ze hoopt vooral dat de communicatie met de gemeente verbetert. En blijft dromen van een echt zebra-pad.

Herman wil zijn passie voor koken delen

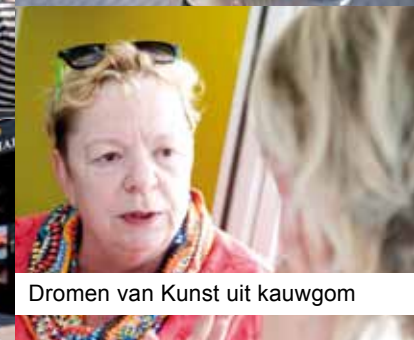
Pure magie in de bus (Simsalabim!)

Willy en Onno, 'Ik ben zo blij dat ik zo nieuwsgierig ben'

Eduard heeft een 'speeltuin ingeblikt'

Dromen van Kunst uit kauwgom

Vrienden denken in pannenkoeken

Jan de dromenman: Focus gezocht!

"Wijkgericht werken is bij uitstek iets van iedereen" >

Zevenaar 18 juni, 15:00 - 21:30 uur

VERSLAG VAN DE TAFELSESSIES (OP TAFELLAKENS, ZONDER TAFELS)

HET GOEDE GEVOEL BLIJFT MAAR RONDOM DIT TRAJECT HANGEN. WANT WAAR HEEL ZEVENAAR ZUCHT ONDER DE EERSTE TROPISCHE DAG VAN HET JAAR, TRAPT WETHOUDER HARRY STARING DE TAFELSESSIES AF IN DE BUITENMOLEN, WELLICHT DE KOELSTE PLEK VAN ZEVENAAR.

Ondanks het ijs-, terrasjes- en barbecueweer zijn er geen afmeldingen. Het zegt wat over de betrokkenheid bij het traject. Julia Koeman leidt de eerste twee tafelsessies kort in: ze wil op onconventionele manier tot nieuw beleid komen, vandaar de keuze voor deze onconventionele locatie. Zonder wind kan de molen niet draaien. De 39 sleutelfiguren van krijgen in vier sessies de contouren van de nieuwe visie voor wijkgericht werken opgediend. Daarna bespreken ze de gevolgen voor de (werk)praktijk en het eigen handelen.

15:30-17:00 SAMENSPEL

// Caleidoz bestuurd
Marlie Vennegoer en

beleidsambtenaar Maikel van der Beek leiden de sessie in. Voor Marlie startte het samenspel toen ze hoorde van dit traject. Als Dromenvanger in de VIP-bus merkte ze dat burgers niet altijd in de 'droommodus' staan, maar er gemakkelijk in te krijgen zijn. Maikel viel het op dat veel mensen tevreden zijn over Zevenaar. En dat bij ontevredenheid regelgeving vaak de bottleneck is. Wijkagente Renate vertelt over haar droom van meer positieve bemoeienis. Ze denkt niet dat de droom ooit uitkomt, maar vindt aan tafel direct partners die er met haar aan willen gaan werken.

Meer doen

- Op elkaars professionele oordeel vertrouwen
- Meer afstemming, elkaars gezichten leren kennen
- Formele en informele zorg verbinden
- Duidelijker communiceren

Anders doen

- Wijkniveau loslaten en aansluiten bij niveau dat beste past
- Gemeente als facilitator, verbinder en meedenker
- Het in de wijk met elkaar over dromen hebben

Minder doen

- Bureaucratie
- Het van burgers overnemen

Niet meer doen

- Bureaucratie
- Dingen dubbel doen
- Aanbesteden
- Samenspel niet in nieuwe formele structuur gieten

20:00-21:30 DIALOOG

// De droom van
'verbindingsofficier'

Jacqueline is om in iedere wijk een netwerk aan te leggen. Niet door zelf van alles te organiseren, maar door actief de interactie met bewoners en professionals op te zoeken. Tijdens de dromenvangdagen merkte ze dat open gesprekken het meeste opleverden. Dus niet teveel op voorhand al gaan bedenken en minder voorbereiden. Barbara had al een ingeblikt vers voornemen. Met een I-Pad is ze door Schrijvershoek gegaan, waar ze jongeren vroeg of ze iets aan de wijk willen bijdragen. Resultaat? Een buurtfeest voor alle leeftijden, dat jongeren zelf gaan organiseren. Het was voor Barbara een nieuwe ervaring om 'zomaar' de wijk in te gaan. Ze werd er vooral enthousiast van.

Meer doen

- Je eigen burgerschap toelaten in je functie
- 'Diep' luisteren: blijven luisteren en niet invullen/dichttimmeren
- Met 'open vizier' de wijk in
- 'Gewoon doen'!
- Duidelijk zijn
- Benutten wat er is: kracht uit mensen halen
- Mensen meer uitdagen en dingen vaker terugleggen, op je handen gaan zitten
- Gebruikmaken van netwerken
- Positieve bemoeienis stimuleren

Anders doen

- Gelijkaardig partnership op alle niveaus
- Regels met meer 'souplesse' hanteren, grenzen zoeken
- Kijken of je verantwoordelijkheid en risico's bij burgers kan neerleggen
- Burgers voor regels stellen: je nek durven uitsteken

Minder doen

- In regels en procedures schieten
- Verwachtingen scheppen, die niet worden nagekomen
- Voor mensen denken en dingen gaan invullen

Niet meer doen

- Alles bij de burger neerleggen als gemeente
- Slecht communiceren
- Wijkteams negeren als ze zich druk maken over wezenlijke dingen
- Gevangen blijven zitten in regels en procedures: oplossingen zoeken

19.30-21:30: INSTRUMENTEN

// Werk aan de winkel! Bewoners in Zevenaar hebben namelijk het gevoel dat de gemeente alles oplost. En daar wil iedereen van af. Anders gezegd: "de gemeente moet de gemeente niet meer zijn." De gemeente is één van de partners in de wijk, waar samenwerking is op basis van gelijkwaardigheid. En zijn er dan instrumenten die je in deze samenwerking kunt inzetten? Natuurlijk! Wat te denken van korte lijnen, onderling vertrouwen, werken vanuit een gedeelde visie, kennisdeling en de wijkkrachten? En vooral ook regelruimte. Want als alles vastligt, stopt iedereen met nadenken.

Meer doen

- Luisteren en praten met bewoners: echt contact
- Ludieke acties
- Waarderen van en aansluiten op wat er is
- Niet 'denken voor', maar vragen aan
- Verbinden: mensen, initiatieven en ideeën, informele en formele zorg
- Bewoners benaderen en stimuleren tot ondernemen van actie
- Eigen mogelijkheden en talenten aanspreken
- Bewonersbudgetten beschikbaar stellen

Anders doen

- Gemeente faciliteert en geeft ruimte aan wijkteams
- Initiatieven in wijk ophalen / proactief zijn
- Bewoners informeren over veiligheid en zorg voor bureaus
- Stimuleren burgerinitiatief, vanuit open mind
- Bewoners in plaats van burgers
- Paradigma's loslaten: nieuwe rollen duidelijk krijgen
- Meer op eigen kracht, talenten inzetten

Minder doen

- Overnemen en sturen
- Hangen aan de regelgeving die er nu is
- Besluiteloosheid bij de gemeente
- "Professional zijn"
- Toetsen of het wel over de doelgroep gaat
- Discussie met de gemeente als wijkteams
- In termen van eigen organisatiebelang of concurrentie denken
- Problemen zien

Niet meer doen

- Als gemeente schermen met of verschuilen achter regels
- Denken vanuit de organisatie gemeente, "van bovenaf"
- Veel papierwerk
- Te snel iets vinden/mering klaar hebben
- Vanachter bureau bedenken wat goed is voor "de bewoners"
- Voor het karretje laten spannen

15:30-17:00 ONDERSTEUNING

// De deelnemers in
deze groep onder-

steunen eigenlijk al heel goed. Vinden ze. Doorvragen leert dat tussen de wensdroom en de praktijk een spreekwoordelijk gat gaapt. Er valt best een en ander te verbeteren. Jordi, die net klaar met school is, vertelt over een droomproject op school. Hij heeft ervaren dat iedere droom een eigenaar nodig heeft en 'een open deur' naar ondersteuning. Dit punt komt vaak terug. Zonder een open, luisterende houding, zonder 'ja en', krijg je niets van de grond. Maakt niet uit of je ambtenaar bent, wijkteamlid, bewoner of verpleegkundige.

Meer doen

- Meer je privé normen en waarden in je werk toelaten
- Echt luisteren en meedenken
- Verbinden: contacten creëren, veel samen doen en op het juiste moment
- De wijk in
- Zoeken naar eigenaarschap, kleinschaligheid, enthousiasme
- Durven vragen
- Inzet social media
- Niets uitsluiten, creatief durven zijn
- Lef hebben als gemeente, ergens voor gaan staan

Anders doen

- Bij een idee, de onmogelijkheden onderaan zetten
- Nadenken over de sfeer die mensen helpt elkaar te vinden
- Gemeente kantelen: faciliteren, wees vliegwielen en laat anderen veranderen.
- Als gemeente zoeken naar ambassadeurs die energie overbrengen
- Maak geen plannen, maar ga aan de slag
- Laagdrempelige inloop voor professionals organiseren

Minder doen

- Minder van bovenaf willen regelen, het 'voor' de burger willen bepalen
- 'Niet te groot maken', dan wordt het voor mensen snel teveel

Niet meer doen

- Van een idee direct een plan maken
- Mensen eigen ervaringen ontnemen, laat ze zelf ontdekken
- Als gemeenteraad alleen maar naar het budget kijken
- Niet in nieuwe structuren, maar in mensen en mogelijkheden denken

STADSDICHTER RIEN VAN DEN HEUVEL

SPIEGELBLIK

Stadsdichter Rien van den Heuvel serveert in Spiegelblik geen lauwe limonade, maar spreekt namens de Zevenaarse burger de hoop uit dat de 'Frisse wind', geen tijdelijke luchtverplaatsing vol ingeblikte verwachting blijkt te zijn. Hij houdt alle betrokkenen een spiegel voor en doet een appel om met elkaar aan de slag te gaan!

HET STEUN NETWERK

"Wat waait hier een heerlijk frisse wind",
sprak het steunnetwerk in koor.

"Het tocht hier als de ziekte",
antwoordde de oude weduwe verbitterd.

"Sinds de mazen van het vangnet flink zijn opgerekt,
ontbreekt het geld voor isolatie van mijn dak."

"Wat kunt u voor uw omgeving betekenen?" vroeg het steunnetwerk gedecideerd.

"Ik bezit niet meer dan wat schamele dromen",
stelde de oude dame droevig vast.

"Zo zag ik laatst als nachtmerries zeven zebra's uit een bus tevoorschijn komen.

Ze droegen dozen vol ingeblikte verwachting.

Maar als ik u ook iets vragen mag,
zou u mij de steunkousen aan willen trekken?"

"Tussen uw droom en onze daden staan wetten in de weg en praktische bezwaren", zo stelde het steunnetwerk vast.

"Wellicht hebt u een aardige buurvrouw,
die u helpen kan."

Waarna het gezelschap vol begrip het tochtig pand verliet.

OPEN SPACE

Van droom naar doorbraak

EEN ONCONVENTIONEEL TRAJECT EINDIGT OP EEN PASSENDE PLEK, BUITEN DE GEMEENTE ZEVENAAR. HERMAN, ÉÉN VAN DE DROOMEIGENAREN, WERKT OP CAMPING 'DE AERDTSE WACHT', VANDAAR. ONGEVEER 30 DROMERS, PROFESSIONALS, KUNSTENAARS, ONDERNEMERS EN BEWONERS ZIJN AANWEZIG IN HET RESTAURANT VAN DE CAMPING, WAAR VIJF DROMERS HUN DROOM PRESENTEREN EN DE 25 ANDEREN, IN DE OPEN SPACE, GAAN BEKIJKEN HOE ZE DIE DROMEN KUNNEN VERRIJKEN. DAT LEIDT TOT EEN RESULTAAT: EEN PROTOTYPE VAN DE DROOM. DAT IS EEN EERSTE ACTIE DIE DE DROMERS VOOR 1 NOVEMBER KUNNEN VORMGEVEN. MET HUN STEUNNETWERK, DAT VANAVOND ZAL GAAN ONTSTAAN.

Fase 1

DE PRESENTATIES// Herman wenst ons smakelijk eten en vertelt over zijn droom om in het Kulturhus van Babbe- rich met en voor ouderen te koken. Hij vertelt dat hij vooral een contact binnen het Kulturhus nodig heeft.

Willy en Onno willen in alle rust, samen, zelfvoorzienend, en met maximaal respect voor de natuur, leven. En alleen dat doen waarin de natuur niet voorziet. Ze hebben uiteraard een passende plek nodig, maar bovenal clementie vanuit vergunningenhoek. Want 'de burger ziet al snel door de bomen het bos niet meer'.

Joost droomt van een magisch festival. Hij start zijn presentatie met een groot mes, een stok kaarten, een servetje en je hebt geen idee hoe hij het doet, maar de truc lukt. In zijn presentatie laat Joost zien dat hij stappen heeft gezet. Het festival is nu bedacht in leegstaande winkelpanden. Het trekt zo winkelend publiek, geeft plezier en kan permanent zijn, in kleine, unieke theatertjes.

Eduard droomt van een 'natuurlijke' speeltuin voor kinderen van 0 tot 4. Die speeltuin bouwden actieve ouders al, maar de gemeente haalde het weg. De ouders hebben materialen nodig,

gereedschap en op goed weer kunnen ze alleen maar hopen. Net als op medewerking van de gemeente. Want hun droomspeeltuin heeft alles met regels, inspecteurs en gecertificeerde toestellen te maken.

Jan de Dromenman zit in het vliegtuig naar Calgary. Hij heeft zijn presentatie achtergelaten. Zo zien en horen we Jan toch. Hij droomt van een betrokken netwerk van mensen: De Groene Molen. Daarin kan hij met dromen van anderen aan de slag. Hij nodigt de andere dromers uit met hem mee te blijven dromen en elkaar te helpen en sluit af met de Amerikaanse actrice Mary Tyler Moore: "Een droom hebben, houd je in leven. Een uitdaging aangaan, maakt het leven de moeite waard".

Fase 2

DE OPEN SPACE// Bij Willy en Onno gaat een koffer open; deze droom is vaker gepresenteerd. Onno laat een tekening zien en vertelt over permacultuur. Voor hem is het gesneden koek: de natuur doet veel, de mens wat de natuur niet zelf doet. De ligging van de gezochte plek is belangrijk, want dan weten Willy en Onno hoeveel zon, wind en water erbij kunnen. Willy ziet er, door de overweldigende belangstelling voor de droom, wat verhit uit. Wat kan er voor 1 november? Onno loopt bij gemeenten namelijk al 4 jaar tegen muren aan. Het prototype zou een 'concrete toezegging voor een bepaald stuk gebied in de gemeente kunnen zijn dat aan de belangrijkste voorwaarden voldoet'. Ze hebben nu op alle fronten ingangen, telefoonnummers en gezichten erbij.

Herman wil in ieder geval één keer per maand, doordeweeks koken met zijn groep. Maurice van het Kulturhus ziet zeker kansen. De zomerstop is even een actueel obstakel, daarna kunnen ze om tafel. De vraag is wat qua koken nu echt Hermans ding is. Dat is lastig. Koken is zijn passie, tomaten snijden vindt hij net zo leuk als een enorm ingewikkelde taart maken. Uiteindelijk is er een prototype: Herman gaat een keer in het Kulturhus koken.

'Samen, zelfvoorzienend, en met maximaal respect voor de natuur, leven'

Fase 2

Naast Eduard zit Cora. Zij is adviseur en weet wat er voor een speeltuin nodig is. In ieder geval een kavel. Dat hoeft niet steeds dezelfde te zijn, een 'mobiele variant' kan ook. Voor het prototype zoeken ze een kavel met 'bestemming groen', dan past het alvast binnen het bestemmingsplan. Dan gaat het over het verschil tussen 'materialen' en 'speeltoestellen'. Materialen hoeven niet gekeurd te worden en dat scheelt de buurtbewoners allerlei bureaucratische sores. Eduard gaat voor zand, boomstammen en stapshijven zorgen en wil zijn droom nu voor 1 september al realiseren.

De groep van Joost is groot en ver. Er is al nagedacht over type producties, potentiële winkelpanden, aansluiting bij bestaande evenementen, de mogelijkheden voor citymarketing voor de gemeente. Het belangrijkste inzicht: het kan! En ook met een beperkt budget. Maar wat kan er voor 1 november? Starten in een beperkt aantal winkelpanden, met een kwalitatief goed programma. Joost besluit voor 1 november eerst alles goed uit te werken. En het toverwoord blijft 'verwonderen'.

Fase 3

HET EINDRESULTAAT

Eduard heeft vanavond het concept van een speeltuin met 'speeltoestellen' verlaten. In de kern wil hij gewoon een leuke speelplek en die kan ook zonder 'speeltoestellen', maar met 'materialen'. Zo kan hij aan de slag. Hij heeft Cora en Hans als steunnetwerk.

Willy en Onno zijn overweldigd door de aandacht. Belangrijkste nieuwe inzicht is dat de praktijk niet ingesteld is op permacultuur. De praktijk wil namelijk eerst zien wat je wilt, voordat je grond krijgt. Ze hebben telefoonnummers van mensen met grond en van ambtenaren die ze kunnen helpen. En een steunnetwerk bij de gemeente met Maikel en Dick.

Herman gaat koken in het Kulturhus. Met Maurice gaat hij mensen werven, waarna hij kan beginnen. Herman is

opgetogen en vindt het allemaal dik voormekaar! Maurice en Marlie zijn het steunnetwerk.

Bij Joost zat het de hele avond helemaal vol. Het leverde een stroom van ideeën en aansluitpunten op. Joost gaat nu de spons leeg laten lopen, na het weekend maakt hij een portfolio. Hij heeft een mooi steunnetwerk met zijn collega-goochelaar Edwin, Jacqueline van de gemeente en jongerenwerker en ondernemer Edwin.

Joost zorgt ook voor de uitsmijter van de avond. Uiteraard: een goocheltruc, deze keer samen met collega Edwin. En in Aerd is het even Magistraal Zevenaar...

ZO VOELT FRISSE WIND!

OP 27 JUNI BLIKTEN WE TERUG OP 30 DAGEN FRISSE WIND, DE BAKENS DIE ZIJN VERZET EN DE 'WINDMACHINES' DIE ER VOOR DE KOMENDE TIJD ZIJN. OP EEN HEERLIJKE PLEK. MET KOFFIE EN TAART, WANT ER VALT GENOEG TE VIEREN.

VERANDEREN DOE JE ZÓ!

- De berging in de brede school De Bem, die kan binnenkort eindelijk gebruikt worden door het wijkteam.
- Na maandenlang steggelen over de locatie worden de informatieborden deze week geplaatst in Angerlo.
- Eigenlijk ziet iedereen het zitten: extra huisvestingsmogelijkheden voor Zozijn. De plannen liggen er, er is eigenlijk niets op tegen, behalve dat er op een klein stukje van de grond een andere bestemming rust. De gemeente gaat duidelijkheid geven of we daar iets op kunnen bedenken.

WINDMACHINES BIJ TEGENWIND

- We blijven in verbinding en gaan regelmatig voor energieoplaadpunten zorgen! Een 'Project F' achter de hand houden: elkaar bellen, mailen, bij elkaar komen als het nodig is, reflectiemomenten inbouwen. Zeker als 'de wind' dreigt te gaan liggen, of als er tegenwind is.

- We maken een besloten steunsite voor onszelf aan: Frissegewind.waarbenjij.nu.
- Bovenaan het gebruikelijke thuiszorgformulier zetten we 'Gewoon luisteren'.
- We maken een formulier dat over luisteren gaat, een Luister-checklist. Daar kunnen alle partners in het project Schrijvershoek wat aan hebben.
- We maken een smoelenboek van de andere mogelijkmakers in de wijk met telefoonnummers erbij.

DIT IS ER AL BINNEN

- 'Typisch voor de totstandkoming van de visie: alles is snel maar heel geleidelijk ontstaan.' Het hoeft niet groots en meeslepend. Het proces, de mensen die veranderen, is net zo belangrijk als de resultaten.'
- 'Dit is wat ik ook altijd al wilde' (Commissielid molensessie)
- 'Gaandeweg het proces hebben we nieuwe instrumenten ontwikkeld voor ons werk. Zoals koffiesessies, nieuwe formulieren, wijkwandelingen, interviews met bewoners.'
- 'Ik zie wijken nu veel meer als sociale netwerken.'
- 'Wat ik nu anders heb gedaan? Ik heb tijdens het gesprek niet ingevuld, maar geluisterd. Simpel maar heel onwennig...'
- 'Wat mij helpt? Ik heb door het proces tools gekregen om het te doen. En in de molen hebben we het samenzijn gevoeld, daarop kun je terugvallen. Je hoeft bepaalde dingen niet meer uit te leggen, mensen hebben het ervaren.'

HET LAATSTE WOORD

JOS BERENDS IS SINDS 1972 SRV-MAN. EN DAAR HAD HIJ GEEN OPLEIDING VOOR NODIG, ALLEEN EEN STEL GOEDE OGEN. DIE ZAGEN ZIJN EERSTE, ELMETERLANGE WINKELWAGEN, WAARNA JOS GEWOON WIST DAT HIJ SRV-MAN WAS.

Nu is Jos 'the last man driving', hij is de laatste uitbater van een mobiele winkel in Zevenaar. Meer nog dan melkboer, is Jos Berends vertrouwenspersoon in de buurten. Hij wint het vertrouwen door te doet wat hij zegt, zijn verplichtingen na te komen en betrouwbaar te zijn. De klanten weten wanneer hij langskomt en hij is er altijd. Hij luistert naar mensen, is open, gastvrij en 'gemuudelik'. Het zijn kwaliteiten die de ambtenaar 2.0 goed kunnen gebruiken bij het vormgeven van nieuw partnership met burgers. Een bijzonder 'laatste woord' van een levenslustige, actiegerichte kruidenier.

SRV-man Jos parkeert zijn bus naast de VIP-bus. Hij kent al zijn klanten van gezicht of naam. Hij vindt het contact met de mensen het allerleukste van zijn werk. Jos heeft veel oude klanten. Daar krijgt hij briefjes van, waarna hij de boodschappen zelf bij elkaar winkelt en alles afgeeft. Het vertrouwen gaat soms ver. Van een doktersgezin heeft hij de huissleutel. Hij bekijkt er de koelkast en vriezer en vult aan wat er ontbreekt. Jos vindt dat SRV-mannen om moeten kunnen gaan met mensen en moeten weten wat ze voor mensen kunnen betekenen. Aanvoelen wie op welke manier behandeld wil worden. Zijn belangrijkste truc? De kinderen te vriend houden, dan komen de moeders vanzelf.

Jos heeft nog drie jaar te gaan, maar gaat het liefst zo lang mogelijk 'met de kar' rond. Zakelijk is hij niet echt, meer 'gemuudelik' zoals ze dat in Zevenaar zeggen. Als een kind een dubbelte te kort komt, knijpt hij een oogje toe. Als SRV-man merkt hij dat hij een 'gunfactor' heeft, maar vier euro meer betalen voor een krat bier, dat wil gewoon niet iedereen. Daarom wint de

supermarkt het uiteindelijk. Zijn wagen is nog steeds rendabel, anders zou hij er ook niet meer in investeren. Het kruideniersvirus slaat niemand in zijn gezin over. Zijn oudste zoon had ook ooit een wagen en wordt nu filiaalmanager bij een Jumbo, een dochter en schoondochter werken bij Albert Heijn en de Jumbo.

VERTROUWENSPERSOON

Voor zijn klanten is Jos veel meer dan de 'melkboer'. Thuis vragen ze ook nooit hoeveel appels hij heeft verkocht, maar of hij wat spannends heeft meegemaakt. Zo is hij wel eens uit zijn bus gehaald door een kind omdat 'papa dood aan het gaan was'. De man heeft het gered. Jos is min of meer de ogen en oren van de wijk, de pastoor, de maatschappelijk werker. Zijn klanten weten dat hun verhaal veilig is bij Jos, al vindt hij het niet altijd prettig om 'klootdingen' te horen. Hij is voor veel klanten uitgegroeid tot een vertrouwenspersoon. Sommige klanten kent hij al 40 jaar. Jos trekt parallellen met de VIP-bus, waar het volgens hem ook snel persoonlijk wordt (hij heeft net verhalen verteld die we niet mogen en durven publiceren) en kan zich levendig indenken dat mensen hier snel dromen durven delen, de diepte in durven gaan. We vragen Jos naar tips voor bewoners met ondernemersdromen. Hij heeft er maar één: je moet het gewoon doen. Hij zag ooit zijn eerste, elfmeterlange winkelwagen, werd op slag verliefd en was vanaf dat moment SRV-man. Pak aan en geloof in wat je doet. Dat doet Jos Berends, 'the last man driving', ook al veertig jaar.

JOS ZELF EENS ONTMOETEN? BEZOEK DE RIJDENDE WINKEL OP // Maandag vanaf 12:00 uur: Stegeslag, Lentemorgen en Bergvrede, Dinsdag vanaf 12:00 uur: Methen, Zonnemaat en Bloemenbuurt, Woensdag vanaf 12:30 uur: voor zijn deur in Loo, Donderdag vanaf 12:00 uur: Stegeslag, Lentemorgen en Bergvrede, Vrijdag vanaf 12:00 uur: Methen, Zonnemaat en Bloemenbuurt, Vrijdag vanaf 18:00 uur: voor zijn deur in Loo